

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

เล่มที่ 56

เลขที่ประกาศ 170

กระทรวงพาณิชย์

วันที่ประกาศโฆษณา

15 มิถุนายน 2564

ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เลขที่คำขอ 63100240 วันที่ยื่นคำขอ 4 สิงหาคม 2563

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มังคุดเขาศีรีวง (Khao Khiriwong Mangosteen หรือ Mangkud Khao Khiriwong)

รายการสินค้า มังคุด

ผู้ขอขึ้นทะเบียน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมชุมชนคีรีวง

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 59 หมู่ที่ 9 ตำบลกำโลน
อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช 80230

1. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

มังคุดเขาศีรีวง (Khao Khiriwong Mangosteen หรือ Mangkud Khao Khiriwong) หมายถึง มังคุดพันธุ์พื้นเมือง ลักษณะผลกลมใหญ่ ก้านรี เปลือกหนา ผิวมันวาวสีชมพูถึงสีแดง หรือสีม่วงอมชมพู มีนวลแป้งเคลือบผิว ขั้วและกลีบขั้วสีเขียวสด เนื้อสีขาว หนานุ่ม ฉ่ำน้ำ มีรสชาติเปรี้ยวอมหวาน ปลูกในเขตเทือกเขาหลวงที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 100 - 900 เมตร ในเขตพื้นที่ที่กำหนดของตำบลกำโลน ตำบลท่าดี และตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์มังคุด พันธุ์พื้นเมือง

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- ผล ผลกลมใหญ่ ก้านรี
- เปลือก เปลือกหนา ผิวมันวาว เมื่อสุกจะมีสีชมพูถึงสีแดงหรือสีม่วงอมชมพู มีนวลแป้งสีขาวเคลือบผิว ขั้วและกลีบขั้วสีเขียวสด
- เนื้อ สีขาว หนานุ่ม ฉ่ำน้ำ
- รสชาติ เปรี้ยวอมหวาน

2. กระบวนการผลิต

การปลูก

- (1) ใช้พันธุ์มังคุดพื้นเมือง โดยคัดเลือกเมล็ดพันธุ์จากในพื้นที่อำเภอลานสกาหรือจากแหล่งที่เชื่อถือได้ มาเพาะชำอย่างน้อย 2 ปี ให้ต้นกล้ามีความสูงประมาณ 1 เมตร ก่อนนำไปปลูกในแปลงที่ได้เตรียมไว้
- (2) ถางหญ้าเพื่อกำจัดวัชพืชในบริเวณที่ปลูก โดยควรปลูกพร้อมกับพืชเกษตรชนิดอื่น
- (3) การเตรียมหลุมปลูก ขุดหลุมลึก 30 - 40 เซนติเมตร กว้าง 40 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างต้น 8 - 10 เมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่
- (4) ควรให้น้ำช่วงฤดูแล้ง ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน
- (5) กำจัดวัชพืชอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และใส่ปุ๋ยบำรุงต้น ปีละ 1 - 2 ครั้ง
- (6) ช่วงออกดอก ควรเว้นช่วงการให้น้ำ 20 - 30 วัน เพื่อกระตุ้นการออกดอกติดผล หลังจากนั้นต้องมีการดูแลให้น้ำ ใส่ปุ๋ยอย่างต่อเนื่อง กรณีแล้งมากจะให้น้ำกำจัดเพลี้ยเพื่อป้องกันศัตรูพืช
- (7) ช่วงติดผล ต้องมีการดูแลให้น้ำและใส่ปุ๋ยอย่างต่อเนื่อง หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่
- (8) หลังเก็บเกี่ยว ควรใส่ปุ๋ย ดูแลต้น และตัดแต่งกิ่งตามความเหมาะสม

การเก็บเกี่ยว

- (1) เมื่อมังคุดมีอายุ 8 - 10 ปี จะให้ผลผลิต ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของต้น
- (2) ระยะเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิตที่เหมาะสม คือ เดือนกรกฎาคม - เดือนธันวาคม ขึ้นอยู่กับระดับความสูงของพื้นที่ ซึ่งควรรอให้ผลผลิตแก่จัด โดยสังเกตจากเปลือกผลมังคุด จะมีลักษณะจุดสีแดงๆ ที่เปลือก หรือผลมีสีชมพูสีแดง สีม่วงอมชมพู ทั้งผล
- (3) อุปกรณ์การเก็บเกี่ยว ใช้ไม้ไผ่ผ่าเป็นง่าม เพื่อใช้สอยลูกมังคุด หรือใช้มือเด็ดลูกมังคุด หลังจากนั้น นำลูกมังคุดใส่ตะกร้าหรือภาชนะที่ได้เตรียมไว้ เพื่อรอจำหน่าย

การบรรจุหีบห่อ

- (1) รายละเอียดบนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า “มังคุดเขาคีรีวง หรือ Khao Khiriwong Mangosteen หรือ Mangkud Khao Khiriwong”
- (2) ให้ระบุชื่อและที่อยู่ ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย วันที่ผลิต วันหมดอายุ วิธีเก็บรักษา หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ปลูก "มังคุดเขาคีรีวง" ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกำโลน หมู่ที่ 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 และ 12 ตำบลท่าดี หมู่ที่ 3, 6 และ 7 และตำบลเขาแก้ว หมู่ที่ 2 และ 5 ในเขตอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งอยู่ในภาคใต้

ตอนกลาง บริเวณเทือกเขานครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ที่ละติจูด 8 องศา 22 ลิปดา 15 ฟลิปดา เหนือ และลองจิจูด 99 องศา 48 ลิปดา 20 ฟลิปดา ตะวันออก สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขาสูงจากระดับน้ำทะเล 100 - 900 เมตร มีความลาดชัน ส่งผลให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ระบายน้ำดี น้ำไหลผ่านไม่อิ่มน้ำมากเกินไป และลักษณะภูมิอากาศเฉลี่ยรายปี พ.ศ. 2558 - 2562 มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 26.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.2 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 19.2 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 3,052.5 มิลลิเมตรต่อปี ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 95.1 และจำนวนวันที่ฝนตกทั้งปีเฉลี่ย 202 วัน ซึ่งระดับความสูงของพื้นที่ในแต่ละระดับทำให้มีความชื้นที่แตกต่างกันส่งผลให้มังคุดสุกในระยะเวลาที่แตกต่างกัน

ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศดังกล่าว ส่งผลให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่ลาดเอียงทำให้ระบายน้ำดี น้ำไหลผ่านไม่อิ่มน้ำมากเกินไป รวมทั้งภูมิอากาศที่มีความชื้นค่อนข้างสูง การได้รับแสงแดดอย่างเพียงพอ มีปริมาณน้ำฝนเหมาะสมไม่มากเกินไป ส่งผลให้ มังคุดเขาศีรีวง มีผลใหญ่ เปลือกหนาและมันวาว รสชาติเปรี้ยวอมหวาน ซึ่งมีเอกลักษณ์แตกต่างจากพื้นที่อื่น

ประวัติความเป็นมา

ชุมชนศรีวังได้ตั้งถิ่นฐานมากกว่า 200 ปี ในอดีตชุมชนนี้เรียกว่า “บ้านขุนน้ำ” เพราะตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณต้นน้ำยอดเขาหลวงของเทือกเขานครศรีธรรมราช ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น “บ้านศรีวัง” ซึ่งมีความหมายว่า “บ้านที่มีภูเขาล้อมรอบ” จากการสันนิษฐานของชาวบ้าน การปลูกมังคุดเริ่มจากนำมาปลูกภายใน “วัดวังไทร” ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับสายพันธุ์มาจากหมู่เกาะซุนดาและโมลุกกะ ประเทศอินโดนีเซีย ก่อนจะกระจายปลูกในพื้นที่อำเภอลานสกา แล้วจึงนำมาปลูกในพื้นที่สวนของหมู่บ้านศรีวัง และเริ่มขยายพื้นที่ปลูกขึ้นไปปลูกบนพื้นที่สูงชันของเทือกเขาหลวง ลักษณะสวนของชาวศรีวังจะเป็น “สวนสมรม” คือสวนที่ปลูกผลไม้และผักหลายๆชนิดในพื้นที่เดียวกัน เมื่อมีผลผลิต เช่น มังคุด ทุเรียน เงาะ สะตอ และหมาก เป็นต้น ก็จะไปแลกเปลี่ยนกับข้าวสาร เกลือ กะปิ และอาหารทะเลอื่นๆ กับชาวอำเภอหัวไทรและอำเภอบางขัน ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของพื้นที่ประกอบกับดินมีความอุดมสมบูรณ์ ปริมาณน้ำฝนเหมาะสมไม่มากเกินไป ส่งผลให้ มังคุดเขาศีรีวง มีผลใหญ่ เปลือกหนาและมันวาว รสชาติเปรี้ยวอมหวาน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากพื้นที่อื่นทำให้ “มังคุดเขาศีรีวง” เป็นที่รู้จักทั่วไป และด้วยสภาพพื้นที่ที่เป็นภูเขาสูงทำให้การขนส่งมังคุดมีความยากลำบาก จึงได้เริ่มมีการนำรถมอเตอร์ไซด์วิบากมาใช้ขนส่งมังคุดจนใช้กันแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน และกลายเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่เช่นกัน “มังคุดเขาศีรีวง” เริ่มเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคอย่างกว้างมากขึ้นในปี พ.ศ. 2556 เมื่อสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้นำผลมังคุดไปแสดงในงาน Horti Asia 2013 ที่ศูนย์ประชุมไบเทคบางนา และปีถัดมาสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช ก็ได้นำมังคุดเขาศีรีวงไปแสดงสินค้าในงานดังกล่าวอีก นอกจากนี้เกษตรกรได้นำ มังคุดเขาศีรีวง ไปจำหน่ายที่ห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร ในราคา กิโลกรัมละ 499 บาท จนถึงราคา กิโลกรัมละ 1,200 บาท ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

4. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิต มังคุดเขาคีรีวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกำโลน หมู่ที่ 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 และ 12 ตำบลท่าดี หมู่ที่ 3, 6 และ 7 และตำบลเขาแก้ว หมู่ที่ 2 และ 5 ในเขตอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช รายละเอียดตามแผนที่

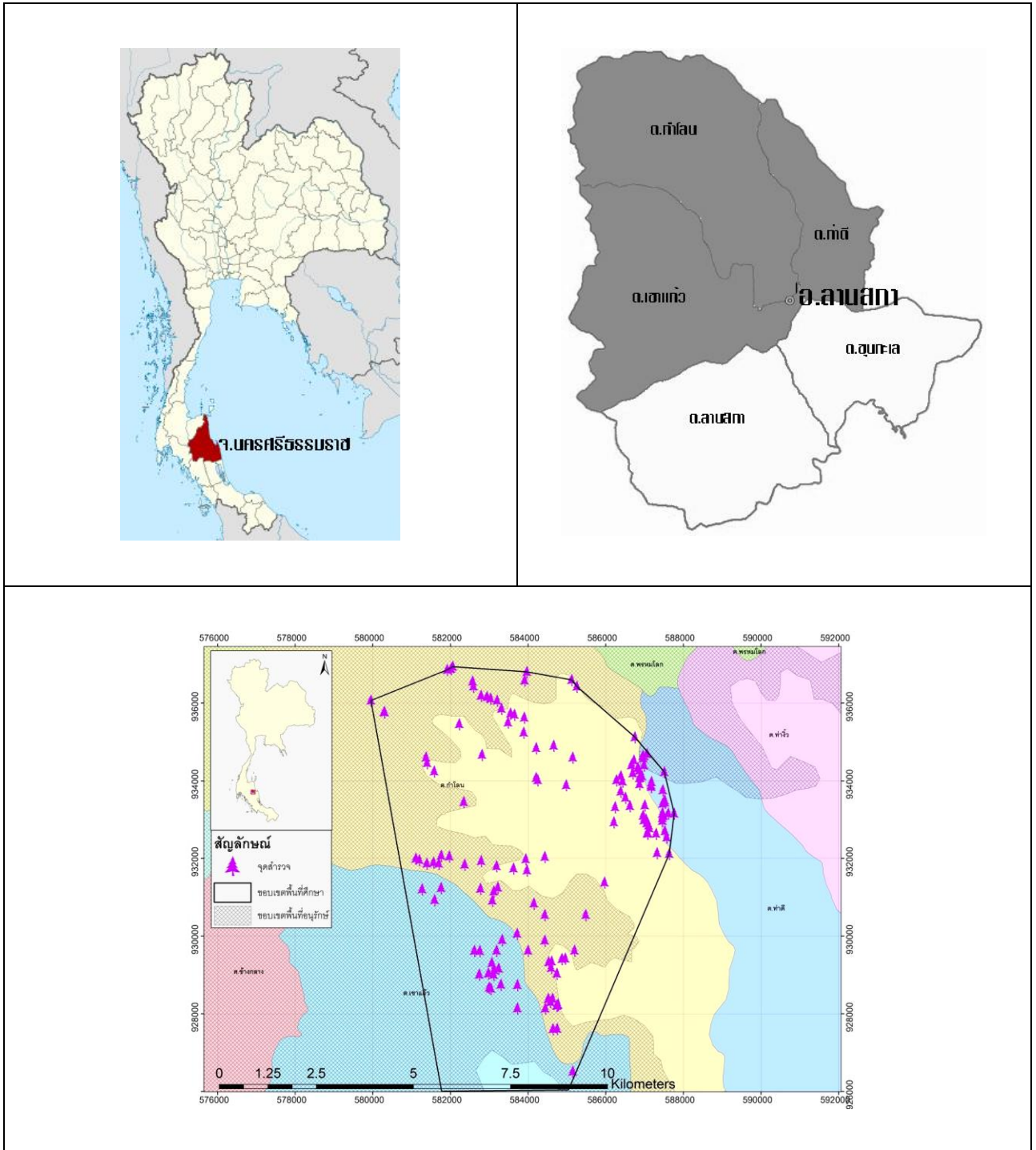
5. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) มังคุดเขาคีรีวง ต้องปลูกและผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า มังคุดเขาคีรีวง รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

6. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มังคุดเขาคีรีวง
  - (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มังคุดเขาคีรีวง และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิต ในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด
-

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ มังคุดเขาคีรีวง

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิต มังคุดเขาคีรีวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกำโลน หมู่ที่ 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 และ 12 ตำบลท่าดี หมู่ที่ 3, 6 และ 7 และตำบลเขาแก้ว หมู่ที่ 2 และ 5 ในเขตอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช